

STAN ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOWODZIOWEGO MIASTA MYSŁOWICE

Informacja dla Rady Miasta Mysłówice

Prezydent Miasta Mysłówice

**PREZYDENT MIASTA
MYSŁOWICE**
mgr inż. Edward LASOK

Wydział Bezpieczeństwa Publicznego i Reagowania Kryzysowego

Mysłówice, luty 2015

ZABEZPIECZENIE PRZECIWPOWIDZIOWE

Informacje wprowadzające

Obszar Mysłowic należy do zlewni Wisły. Większa część miasta położona jest w dorzeczu Przemszy, która jest główną rzeką płynącą przez miasto, wzdłuż jego wschodniej granicy. Przez obszar miasta przepływają prawobrzeżne dopływy Przemszy: Brynica ze swoim dopływem Rawą, Bolina, Przyrwa i Rów Kosztowski. Południowo-zachodnia część miasta należy do dorzecza Gostyni i odwadniana jest przez ciek Przyrwa (potok Ławecki), który jest dopływem Mlecznej.

Czarna Przemsza (z Brynicą), łącząc się w północnej części miasta z Białą Przemszą daje początek Przemszy. Przemsza wraz z dopływami jest częściowo uregulowana, a lokalnie płynie naturalnym korytem. W wyniku prac regulacyjnych powierzchniowej sieci hydrograficznej stosunki wodne na obszarze Mysłowic uległy dużym przekształceniom antropogenicznym.

Na terenie Mysłowic nie ma zagrożenia powodziowego ze strony wód płynących. Przez miasto nie przepływają większe rzeki. Na obszarze miasta mogą wystąpić jedynie podtopienia o charakterze lokalnym, spowodowane długotrwałymi i intensywnymi opadami deszczu, gwałtownymi roztopami śniegu lub w wyniku niedrożności rowów i przepustów kanalizacyjnych. Oprócz tego, występuje zagrożenie związane z eksploatacją górniczą, która prowadzi do powstawania zalewisk, niecek bezodpływowych oraz do uszkodzenia obiektów kubaturowych wodnych i infrastruktury technicznej.

Poza siecią rzeczną występuje kilka sztucznych zbiorników wodnych w wyrobiskach popiaskowych i zapadliskach górniczych (w północnej części miasta na granicy z Sosnowcem i Katowicami) oraz małe zbiorniki wodne związane z lokalnymi obniżeniami terenu i podmokłymi łąkami. Dodatkowo na obszarze powiatu znajduje się łącznie ok. 790 km rowów melioracyjnych, utrzymywanych przez spółki wodne, bądź prywatnych właścicieli gruntów.

W oparciu o opracowania hydrotechniczne oraz dane historyczne przyjąć należy z punktu widzenia zabezpieczenia przeciwpowodziowego, że zagrożenie częstymi i gwałtownymi powodziąmi jest znikome. Przede wszystkim dlatego, że przez teren Mysłowic nie przepływają duże rzeki, wobec czego rozpatrywać należy zagrożenia związane z nawałnymi opadami deszczu lub awarią zbiornika w Kozłowej Górze.

Jak wynika z *Instrukcji na wypadek awarii zapory piętrzącej zbiornika wodnego Kozłowa Góra* Mysłowice znajdują się w strefie dobiegu fali awaryjnej i w związku z tym istnieje potencjalne zagrożenie powodziowe wzdłuż całej zachodniej granicy miasta.

Należy jednak podkreślić, że prawdopodobieństwo wystąpienia katastrofalnego zalewu na terenie Mysłowic jest znikome, gdyż przyjęte założenia teoretyczne przewidują mało realny scenariusz przerwania zapory - na długości ok. 300 m. Nie uwzględniono również znacznych zdolności retencyjnych doliny Brynicy na docinku od Kozłowej Góry do Szabelni.

Pod względem klimatycznym Mysłowice charakteryzują się cechami dzielnicy klimatycznej częstochowsko - kieleckiej, zmienionej oddziaływaniem wielkich miast:

- średnia roczna temperatura powietrza: 7,5^oC - 8^oC
- średnie roczne sumy opadów atmosferycznych: 700 - 800 mm, w półroczu letnim 400 - 500 mm,
- średnia roczna liczba dni z mgłą w roku: 40-60 dni,
- średni czas zalegania pokrywy śnieżnej: 75 dni w roku,
- przeważające wiatry: południowo-zachodnie (26%), północno-zachodnie (15,3%) i południowo-wschodnie (13,9%); cisze stanowią 14,5% czasu rocznego, czas trwania okresu wegetacyjnego: 210 - 220 dni.

Działania podjęte w zakresie ochrony przeciwpowodziowej

Jedyna jak dotąd ekspertyza hydrotechniczna obszaru miasta Mysłowice sporządzona w roku 1999, została wykorzystana w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mysłowice z 2000 r.* Ekspertyzę tą – w związku z ciągłą eksploatacją górnictw – należy uznać w chwili obecnej za nieaktualną. Według uzyskanych informacji miasto nie podejmowało żadnych inwestycji związanych z planowaniem lub realizacją budowli przeciwpowodziowych.

Realizując wytyczne Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (tzw. Dyrektywy Powodziowej) Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej prowadzi prace w kierunku określenia ryzyka powodziowego oraz zagrożeń powodziowych min. dla Mysłowic.

Obowiązek opracowania oraz podania do publicznej wiadomości dokumentów planistycznych, stanowić będzie podstawę zarządzania ryzykiem powodziowym. Gotowa jest już wstępna ocena ryzyka powodziowego, na której podstawie wygenerowano mapę zagrożenia powodziowego dla Mysłowic.

Zagrożenie powodziowe dla Mysłowic

Zgodnie ze wspomnianą już Dyrektywą 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, potocznie zwaną Dyrektywą Powodziową, która weszła w życie 26 listopada 2007 r. na Państwa Członkowskie został nałożony obowiązek przygotowania dokumentów planistycznych w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym oraz zapewnienia dostępu do ich wyników.

Zgodnie z tymi regulacjami wprowadzony został projekt o nazwie Informatyczny System Ochrony Kraju, który skupił się na osłonie społeczeństwa, gospodarki i środowiska przede wszystkim przed skutkami powodzi.

Mapami zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego objęte zostało większość przestrzeni miasta Mysłowice. Dotychczasowe opracowania ISOK zawierają mapy oparte na ortofotomapie. W niedługim czasie powstaną wizualizacje interaktywne, które umożliwią przeprowadzanie symulacji powstawania i wycofywania się powodzi.

Mapa zagrożenia powodziowego przedstawiają przede wszystkim obszar, który zostanie zalany, jeśli rzeką będzie przemieszczało się wezbranie powodziowe. Dotyczy to terenów, gdzie nie ma obwałowań. Tam gdzie one zostały zbudowane, wezbranie pomieścić się powinno pomiędzy wałami przeciwpowodziowymi.

Mapy zagrożenia powodziowego zostały sporządzone dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego (WORP). Celem WORP jest, jak sama nazwa wskazuje, wstępna analiza ryzyka powodziowego i wskazanie rzek lub odcinków rzek, dla których zostaną opracowane mapy zagrożenia powodziowego. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi obejmują rzeki, dla których istnieje znaczące ryzyko powodziowe lub wystąpienie tego ryzyka jest prawdopodobne.

W ramach projektu ISOK zostały opracowane mapy zagrożenia powodziowego przedstawiające obszary zagrożone powodzią o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia:

1. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2 %, (czyli raz na 500 lat);
2. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1 %, (czyli raz na 100 lat),
3. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10 %, (czyli raz na 10 lat);¹

Obszary zagrożone powodzią o prawdopodobieństwie 1% i 10%, stanowią obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu ustawy Prawo wodne, dla których obowiązują zakazy zabudowy.

Uzupełnieniem map zagrożenia powodziowego będą mapy ryzyka powodziowego, określające wartości potencjalnych strat powodziowych oraz przedstawiające obiekty narażone na zalanie w przypadku wystąpienia powodzi o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia. Są to obiekty, które pozwolą na ocenę ryzyka powodziowego dla zdrowia i życia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej, czyli grupy, dla których należy ograniczyć negatywne skutki powodzi zgodnie z celami Dyrektywy Powodziowej.

W tym celu dla obszarów przedstawionych na mapach zagrożenia powodziowego, zostaną naniesione takie elementy jak:

- szacunkowa liczba ludności zamieszkującej obszar zagrożony;
- budynki mieszkalne oraz obiekty o szczególnym znaczeniu społecznym (tj. szpitale, szkoły, przedszkola, hotele, centra handlowe i inne) - dla których głębokość wody wynosi > 2 m oraz < 2 m (graniczna wartość głębokości wody - 2m została przyjęta w związku z przyjętymi przedziałami głębokości wody i ich wpływu na stopień zagrożenia dla ludności i obiektów budowlanych;

---

¹ *Gdy mówimy o obszarach, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynosi np. 1 % (czyli raz na 100 lat), należy przez to rozumieć, że do obliczeń wykorzystano przepływ wody (maksymalny) o wartości prawdopodobieństwa wystąpienia 1%. Przepływy te oblicza się na podstawie wartości maksymalnych przepływów rocznych, obserwowanych w wieloletniu (z co najmniej 30 lat) w danym przekroju wodowskazowym rzeki. Przepływ maksymalny o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% oznacza, że statystycznie takie natężenie przepływu może pojawić się w danym przekroju 1 raz na 100 lat. Nie oznacza to, że powódź o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% występuje w odstępach stuletnich. Należy pamiętać, że jest to wielkość statystyczna, bazująca na danych historycznych.*

- obszary i obiekty zabytkowe;
- obszary chronione tj. ujęcia wód, strefy ochronne ujęć wody, kąpieliska, obszary ochrony przyrody;
- potencjalne ogniska zanieczyszczeń wody, w przypadku wystąpienia powodzi tj. zakłady przemysłowe, oczyszczalnie ścieków, przepompownie ścieków, składowiska odpadów, cementarze;
- wartości potencjalnych strat dla poszczególnych klas użytkowania terenu, tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny przemysłowe, tereny komunikacyjne, lasy, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, użytki rolne, wody.

Wersje kartograficzne map ryzyka powodziowego zostały przygotowane w dwóch zestawach tematycznych:

1. Negatywne konsekwencje dla ludności oraz wartości potencjalnych strat powodziowych;
2. Negatywne konsekwencje dla środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej.

Analiza załączonych map oraz dane zebrane przez Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz służby miejskie wskazują, że, wobec braku dużych rzek na obszarze miasta wystąpić mogą jedynie podtopienia o charakterze lokalnym spowodowane długotrwałymi i intensywnymi opadami deszczu (przeważnie w miesiącach kwiecień i lipiec) bądź gwałtownych roztopów śniegu (na przełomie lutego i marca) oraz w wyniku niedrożności przepustów kanalizacyjnych. Wytypowane zostały obszary zalewowe².

Występują one w rejonie ulic:

- Kacza, Kołtąja, Krakowska, Strumieńskiego; zagrożenie zostało w znacznym stopniu zniwelowane, wykonano rozdzielanie kanalizacji ogólnospławnej. Do rzeki Przemszy wpadać będą tylko wody opadowe i roztopowe, ale może wystąpić zagrożenie w stopniu ograniczonym. Po rozdzielaniu ścieki skierowano do oczyszczalni w Sosnowcu - Radocha.
- Obrzeźna Północna Boliny, Sosnowiecka i Bernarda Świerczyny; zagrożenie zostało w znacznym stopniu zniwelowane. Nastąpiło rozdzielanie kanalizacji ogólnospławnej na sanitarną i deszczową, ale może wystąpić zagrożenie w stopniu

---

² Występują tam lokalne podtopienia nie zawsze będące powodzią w rozumieniu Prawa wodnego.

ograniczonym. Zminimalizowano zrzut wód opadowych i roztopowych do cieków Bolina i rzeki Przemszy,

- skrzyżowanie Piastów Śląskich/ Plebiscytowa/Murckowska,
- ul. Jaworowa 7 od 16-24F - prywatne posesje,
- ul. Promenada 5 i 7 - prywatne posesje,
- ul. Sikorek, Skowronków i Szpaków - od strony rzeki Przemsza,
- ul. Zacisze 26 - prywatne posesje,
- ul. Długa 40 - przy przepływie okularowym,
- ul. Osmańczyka - domki fińskie,
- ul. Chrzanowska - pod wiaduktem S-1.

W mieście nie ma zbiorników retencyjnych. Poza granicami miasta zlokalizowane są zbiorniki Kozłowa Góra na Krynicy oraz Przeczyce na Czarnej Przemszy.

Miasto Mysłowice nie zarządza żadnymi urządzeniami ani budowlami hydrotechnicznymi.

W oparciu o powyższe analizy należy założyć, że problem powodziowy w mieście bardziej dotyczy regulacji drożności rowów komunalnych i zapobiegania tworzeniu „niecek bezodpływowych” niż podtopień związanych z Przemszą. Utrzymanie rowów komunalnych, jest prowadzone przez Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta systematycznie, w ramach posiadanych środków finansowych i ma na celu uzyskanie efektu przeciwpowodziowego w postaci:

- utrzymania odpowiedniego światła w korycie rowu poprzez wykoszenie porastającej dno, skarpy i koronę rowu roślinności,
- utrzymanie odpowiedniej szybkości spływu wód prowadzonych przez rowy poprzez usunięcie namulów, zatorów przepustów oraz zalegających śmieci z koryta rowu.

Zbyt niska prędkość przepływu wody przy dużej ilości opadów powoduje nadmierne podnoszenie lustra wody, co w efekcie może doprowadzić do wystąpienia płynącej wody poza jej koryto. **Niezbędne w dalszej pracy w tym zakresie wydaje się zlecenie nowej ekspertyzy hydrotechnicznej obszaru miasta.**

W 2014 roku Wydział Gospodarki Komunalnej przeprowadził zadania w tym zakresie zgodnie z poniższym zestawieniem.

Zadania inwestycyjno-remontowe zrealizowane w 2014 r. w zakresie zabezpieczenia przeciwpowodziowego na terenie miasta.

Lp.	Nazwa zadania- zakres robót	Poniesione środki
Zadania zrealizowane w 2014 roku		
1.	Remonty rowów przydrożnych na drogach powiatowych i na drogach gminnych Drogi powiatowe: - rów przy ul. Laryskiej 83 - rów otwarty 172,00 m - rów przy ul. Sienkiewicza 4A - rów otwarty 112,00 m - rów przy ul. Plebiscytowej 54-62 - rów otwarty 176,00 m - rów przy ul. PCK 48-50 - rów otwarty 17,00 m (wykoszenie rowu) - rów pomiędzy ul. Gagarina i Kosztowską- rów otwarty 110,00 m (wykoszenie rowu) - rów przy ul. Długiej - 270,00 m Drogi gminne: - rów przy ul. Batorego-Obrzeżna Zachodnia – rów otwarty 140,00 m - rów przy ul. Makuszyńskiego 41- rów otwarty 70,00 m - przepusty przy ul. Kubicy 67 51,00 m + 2 studzienki - rów przy ul. Krętej - rów otwarty - 11,00 m	104 506,30
2.	Budowa kanału 600 mm oraz rowu otwartego od ul. PCK do Rowu Kosztowskiego Realizacja zadania 2014-2016 - opracowano aktualizację dokumentacji projektowej - wykonano odwodnienie budynku nr 46 przy ul. PCK - kanał 600 mm - 88,00 mb - rów otwarty od ul. PCK do Rowu Kosztowskiego - 102,00 mb	396 106,65
3.	Budowa kanalizacji deszczowej na działce 1076/136 wraz z odwodnieniem odcinek od ulicy Cichej do ul. Laryskiej - kanalizacja deszczowa z rur PCV - 277,33 m, -budowa studni rewizyjnych - 7 szt. i przebudowa studni istniejących - 1 szt. -budowa przyłączy - 25,64 mb, - zabudowa wpustów ulicznych - 2 szt.	125 160,03
4.	Regulacja studni i studzienek ściekowych w drogach publicznych	9 101,28
5.	Odwodnienie ul. Łukasiewicza w rejonie budynku nr 28 - montaż 1 szt. studzienki ściekowej wraz z przykanalikiem z włączeniem do istniejącej studni	3 443,99
6.	Modernizacja Rowu Kosztowskiego od wylotu 02 z ul. PCK do ul. Gagarina - korekta skarp i dna rowu, - umocnienie skarp prefabrykatami betonowymi ażurowymi o długości 618,0 mb, - udrożnienie przepustu pod torami kolejowymi oraz przepustu pod ul. Gagarina	275 293,07
7.	Opracowanie projektu wykonawczego budowy odwodnienia rejonu budynku ul. Laryska 83 Opracowano dokumentację projektową realizacja w roku 2015	10 000
8.	Utwardzenie koryta Rowu Kosztowskiego - oczyszczenie rowu z umocnieniem skarp wykopów, nasypów i dna Rowu Kosztowskiego na długości 130,00 m	67 473,32

Ponadto w ostatnim roku zrealizowano następujące zadania miasta związane z ochroną przeciwpowodziową:

1. Przeprowadzono coroczną aktualizację Planu Operacyjnego Ochrony Przed Powodzią, zawierającego tryb monitorowania zagrożenia, procedury ogłaszania i odwoływania pogotowia i alarmu przeciwpowodziowego, procedury ewakuacyjne, procedury

działania Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego, umowy współdziałania ze spółkami miejskimi i Aresztem Śledczym w Mysłowicach.

2. Opracowano procedury logistycznego zabezpieczenia działań służb ratowniczych miasta, które zostały umieszczone w aktualizacji Planu Zarządzania Kryzysowego dla m. Mysłowice.
3. Na podstawie porozumienia z nr BP.032.1.2015.JR z dnia 02 stycznia 2015 roku powierzono Komendantowi Miejskiemu PSP w Mysłowicach realizację zadania własnego miasta, polegającego na wyposażeniu i utrzymaniu miejskiego magazynu przeciwpowodziowego. Taki sposób realizacji zadania własnego, podyktowany był tym, że zasoby magazynowe Miejskiego Magazynu Przeciwpowodziowego powinny służyć siłom ratowniczym podejmującym bezpośrednio działania interwencyjne w wypadku powodzi. W warunkach gminy Mysłowice, oznacza to zarówno zasoby Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej KM PSP jak i siły jednostek ochotniczych straży pożarnych z Janowa, Kosztów i Dzieńkowic, które jako należące do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego, są dysponowane przez Stanowisko Kierowania Komendanta Miejskiego PSP w Mysłowicach,
4. W wyniku cyklicznych przeglądów cieków przedstawicieli Urzędu Miasta w Mysłowicach i Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach (jako administrator rzeki Bolina odpowiedzialny jest za działania niwelujące zagrożenia z strony tych cieków), uzgodniono przeprowadzenie inwestycji „Regulacja koryta cieków Bolina Główna w km 0+0000 – 0+367”. Na podstawie Decyzji Wojewody Śląskiego z dnia 10 kwietnia 2013 roku zamierzenie to zostało zrealizowane.³ Dalsza realizacja planów inwestycyjnych na cieków Bolina Główna uzależniona jest od przebudowy ciągów komunikacyjnych znajdujących na w trasie cieków, tj. obiektów mostowych w ciągu ul. Boliny oraz ul. Świerczyny.
5. Na bieżąco realizowane są wspólnie z KHW SA KWK „Mysłowice – Wesoła” zadania związane z zabezpieczeniem tworzących się - w związku z działalnością górniczą - „niecek bezodpływowych”.
6. Wśród inwestycji zaplanowanych na 2015 rok, duże znaczenie dla zabezpieczenia przeciwpowodziowego, będzie miała budowa kanału oraz rowu otwartego Pd ul. PCK do Rowu Kosztowskiego, łącznie z budową kanalizacji deszczowej i drenaż ul. PCK. Podjęte

---

³ Pismo Naczelnika Wydziału Nieruchomości UM Mysłowice z dnia 27 stycznia 2015 roku

zostanie również zadanie odtworzenia drożności istniejącego powierzchniowego systemu odbioru wód opadowych południowych dzielnic miasta. Inwestycja ta wzbudziła obawy u mieszkańców dz. Dzieńkowice, którzy wskazują, że modernizacja Rowu Kosztowskiego tylko na odcinku Krasowy – Kosztowy spowoduje zalewania i podtopienia w ich dzielnicy. Prognoza ta poparta jest doświadczeniami służb ratowniczych, które wielokrotnie interweniowały podczas podtopień i strażakom doskonale znany jest stan tego ciek (zanieczyszczony, zdeformowana niecka koryta, powalone drzewa na odcinku leśnym). Prezes OSP Dzieńkowice sugeruje wykonanie lokalnej tamy na Rowie Kosztowskim w okolicy nieczynnego przejazdu kolejowego, co uchroniłoby mieszkańców Dzieńkowic przed podtopieniami.⁴

7. RAPORT Z WYKONANIA WSTĘPNEJ OCENY RYZYKA POWODZIOWEGO GRUDZIEŃ 2011 (WYCIĄG)

VI.1. Zestawienie znaczących powodzi historycznych.

Region wodny Małej Wisły

Przemsza, Brynica, Biała Przemsza 1997; 2010; 2012 + Rawa.

VI.2. Zestawienie powodzi prawdopodobnych.

Tab. 9.9. Zestawienie opracowań dotyczących obszarów, dla których wystąpienie powodzi jest prawdopodobne w **regionie wodnym Małej Wisły**.

Lp.	Nazwa opracowania	Nazwa rzeki	P-wo wystąpienia
2	Studium określające obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią dla obszarów nieobwałowanych w zlewni rzeki Przemszy na terenie działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Gliwice aktualizacja Studium ochrony przeciwpowodziowej ustalającego granice zasięgu wód powodziowych dla rzeki Przemszy z dopływami w aspekcie art. 80a ustawy – Prawo wodne (RZGW w Gliwicach)	Bobrek, Biała Przemsza, Brynica, Przemsza, Rawa	0,3%

⁴ Pismo Prezesa OSP w Dzieńkowicach z dnia 23 stycznia 2015 roku.

VI.3. Wykaz obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi

Tab. 10.9 Zestawienie rzek zakwalifikowanych w ramach WOPR do opracowania map zagrożenia powodziowego (MZO) i map ryzyka powodziowego (MRP) w I i II cyklu planistycznym dla regionu wodnego Małej Wisły.

Nr	Nazwa rzeki	Odcinek rzeki w [km] wskazany do wykonania MZO i MRP w I cyklu planistycznym	Odcinek rzeki w [km] wskazany do wykonania MRP i MRP w II cyklu planistycznym	Uwagi dotyczące wskazania odcinka rzeki w II cyklu planistycznym
1.15	Przemsza (Czarna)	0-48	48-62	obowiązujące studium ochrony przeciwpowodziowej dyrektora RZGW
1.15.1	Biała Przemsza		0-104	przekroczona wartość progowa na krótkim odcinku rzeki.

VI.4. Zestawienie rzek, które nie zostały zakwalifikowane do opracowania map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego.

Tab. 11.9. Zestawienie rzek niezakwalifikowanych jako obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w regionie wodnym Małej Wisły.

Lp	Nazwa rzeki	Bezpośredni odbiorca
.		
1	Przemsza	Wisła (1)
6	Brynica	Przemsza (1.15)
7	Biała Przemsza	Przemsza (1.15)

Od 30 lipca 2005 r., tj. od dnia wejścia w życie zmiany ustawy Prawo wodne obowiązuje następująca sytuacja prawna w zakresie ochrony przeciwpowodziowej:

Art. 88a.1. Ochrona przed powodzią jest zadaniem organów administracji rządowej i samorządowej

3. Ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

Art. 88b.

1. Dla obszarów dorzeczy przygotowuje się (...) wstępną ocenę ryzyka powodziowego.

Art. 88c.

1. Wstępną **ocenę ryzyka powodziowego** przygotowuje Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Art. 88d.

1. Dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego, sporządza się mapy zagrożenia powodziowego.

2. Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

- 1) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
- 2) obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
- 3) obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku:
  - b) zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego,

Art. 88e.

1. Dla obszarów, o których mowa w art. 88d ust. 2, sporządza się mapy ryzyka powodziowego.

Art. 88f.

1. Mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego sporządza Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

4. Dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej, przekazują mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego:

- 1) właściwym dyrektorom urzędów żeglugi śródlądowej;
- 2) właściwym wojewodom;
- 3) właściwym marszałkom województw;
- 4) właściwym starostom;**
- 5) właściwym wójtom (burmistrzom, prezydentom miast);**
- 6) właściwym komendantom wojewódzkim i powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej.**

5. Przedstawione na mapach zagrożenia powodziowego oraz mapach ryzyka powodziowego granice obszarów, o których mowa w art. 88d ust. 2, uwzględnia się w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, planie zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy.

Art. 88k.

Ochronę ludzi i mienia przed powodzią realizuje się w szczególności przez:

- 1) kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych;
- 2) racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód;
- 3) zapewnienie funkcjonowania systemu ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze, hydrosferze oraz prognozowanie powodzi;
- 4) zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód;
- 5) budowę, rozbudowę i utrzymywanie budowli przeciwpowodziowych;
- 6) prowadzenie akcji lodołamania.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na obszarze miasta mogą wystąpić mogą jedynie podtopienia o charakterze lokalnym spowodowane długotrwałymi i intensywnymi opadami deszczu, gwałtownymi roztopami śniegu lub w wyniku niedrożności przepustów kanalizacyjnych oraz

tworzenie się na terenie miasta tzw. „niecek bezodpływowych”, co znacznie zwiększa zagrożenie gromadzenia się w nich wód opadowych czy roztopowymi związanymi ze wzmożonymi opadami deszczu lub przyspieszonym topnieniem śniegu.

Niestety, w opracowaniach pomija się wypływanie koryta rzeki Czarnej Przemszy i Przemszy (ul. Kołłątaja, Kacza, Krakowska, ul. Szpaków) powodujące zwiększenie zamulenia dna rzeki i przekroczenie przez jej wody stanu brzegowego jak również zmiany w profilu dna potoku Rów Kosztowski powodujące zalewanie gospodarstw przy ul. Długiej. Bardzo istotna jest także niewystarczająca ilość środków na regularną konserwację rowów komunalnych. W 2015 roku planowane są zadania wg poniższej tabeli.

Zadania planowane do realizacji w 2015 r.		
Lp.	Nazwa zadania- zakres robót	Zabezpieczone środki
1.	Utrzymanie i remonty rowów przydrożnych na drogach powiatowych Utrzymanie i remonty rowów przydrożnych na drogach gminnych	150 000 150 000
2.	Budowa kanału 600 mm oraz rowu otwartego od ul. PCK do Rowu Kosztowskiego - budowa kanalizacji deszczowej i drenaż ul. PCK (zakończenie robót w 2016 r.)	808 608
3.	Oczyszczanie i udrażnianie rowów na drogach wewnętrznych	20 000
4.	Budowa kanalizacji deszczowej od cmentarza przy ul. Granicznej do cieku wodnego przy ul. Słonecznej - opracowano projekt budowlano-wykonawczy (realizacja 2015-2016)	33 210
5.	Odtworzenie drożności istniejącego powierzchniowego systemu odbioru wód opadowych - opracowania dokumentacyjne dla systemu odbioru wód opadowych południowych dzielnic miasta	300 000
6.	Odwodnienie rejonu budynku ul. Laryska 83- roboty budowlane	29 000
7.	Wykonanie przepompowni i podłączenie budynku DPS przy ul. Reja 54 do istniejących sieci kanalizacyjnych - projekt + roboty budowlane	40 000

W związku z powyższymi informacjami na mapie terenów zalewowych wytypowane zostały obszary, gdzie występują lokalne podtopienia, niebędące powodziami w rozumieniu prawa wodnego. Zagrożenie takie dotyczy rejonów ulic:

- Kacza, Kołłątaja, Krakowska, Strumieńskiego; niebezpieczeństwo wystąpienia zostało w znacznym stopniu zniwelowane poprzez rozdzielanie kanalizacji ogólnospławnej. Do rzeki Przemszy wpadać będą tylko wody opadowe i roztopowe. Ścieki kierowane są do oczyszczalni w Sosnowcu – Radocha,
- Obrzeźna Północna, Boliny, Sosnowiecka i Bernarda Świerczyny; zagrożenie zostało w znacznym stopniu zniwelowane. Nastąpiło rozdzielanie kanalizacji ogólnospławnej na sanitarną i deszczową. Zminimalizowano zrzut wód opadowych i roztopowych do cieku Bolina i rzeki Przemszy,

- skrzyżowanie Piastów Śląskich/ Plebiscytowa/ Murckowska,
- ul. Jaworowa 7 od 16-24F - prywatne posesje,
- ul. Promenada 5 i 7 - prywatne posesje,
- ul. Sikorek, Skowronków i Szpaków - od strony rzeki Przemsza,
- ul. Zacisze 26 - prywatne posesje,
- ul. Długa 40 - przy przepływie okularowym,
- ul. Osmańczyka - domki fińskie,
- ul. Chrzanowska - pod wiaduktem S-1.

W mieście nie ma zbiorników retencyjnych. Poza granicami miasta zlokalizowane są zbiorniki Kozłowa Góra na Krynicy oraz Przeczycze na Czarnej Przemszy.

W wyniku analiz na integralnych ciekach przepływających przez miasto Mysłowice zainstalowano wodowskazy wraz z poziomami ostrzegawczymi i alarmowymi. Na Przemszy zostało zamontowane urządzenie na wysokości Jelenia. Na Czarnej Przemszy na moście przy ul. Krakowskiej oraz na rzece Brynica (Szabelnia).

Dla osłony przeciwpowodziowej miasta znaczenie mają również posterunki wodowskazowe zlokalizowane w poniższych lokalizacjach:

- ✓ Radocha na Czarnej Przemszy (powyżej ujścia Brynicy);
- ✓ Niwka na Białej Przemszy;
- ✓ Stary Bieruń na rzece Mlecznej;
- ✓ Jeleń na rzece Przemszy.
- ✓ Stacja pomiarowa systemu monitoringu powodziowego powiatu bieruńsko - lędzińskiego (most Niepodległości rzeka Czarna Przemsza).

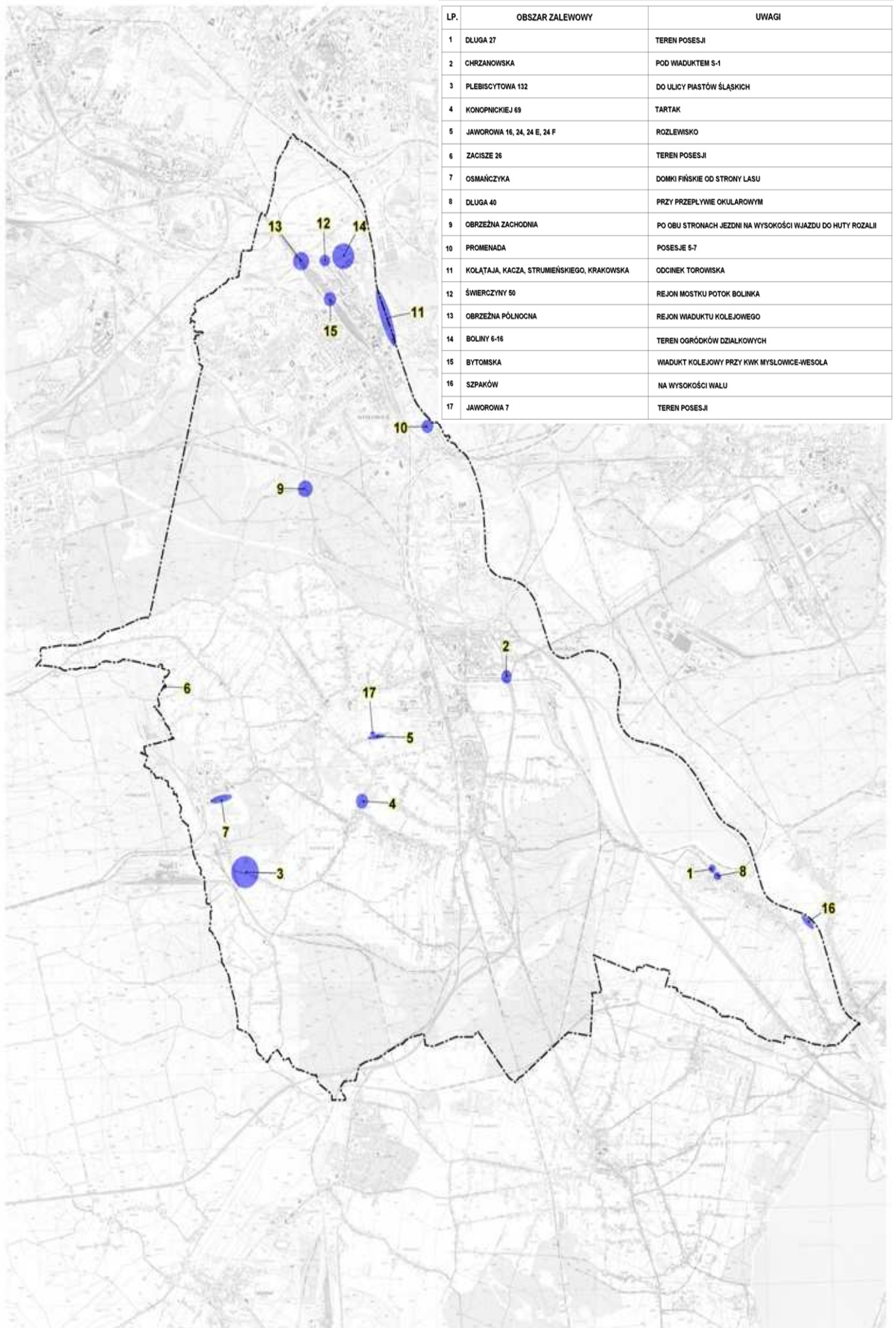
Istniejące posterunki wodowskazowe są właściwie oprzyrządowane i gwarantują uzyskiwanie danych hydrologicznych w pełnym zakresie i odpowiednią dostępność.

Biorąc pod uwagę powierzchnię zlewni i potoków, można przyjąć, że istniejąca sieć posterunków jest wystarczająca. Jednakże rowy sztuczne, utracone na rzecz kanalizacji a przede wszystkim Rów Kosztowski, zwiększają swój poziom. Brak kontroli przepływu tych cieków uniemożliwia jakąkolwiek racjonalną ocenę poziomu bezpieczeństwa odpływu ich kanałami.

Stan taki miał odzwierciedlenie w działaniach Państwowej Straży Pożarnej prowadzonych w dzielnicy Dzieńkowice, gdzie cykliczne dochodzi do podtopień podwórek i gospodarstw wzdłuż Rowu Kosztowskiego. Praktycznie każdego roku, w wyniku stałych opadów deszczu,

dochodzi do podtopień zagrażających budynkom zlokalizowanym przy ul. Długiej oraz Nałkowskiej. Aby zażegnać niebezpieczeństwo powodzi strażacy OSP Dzieńkowice wykonali tamę na przepuście kolejowym. Dzięki temu spiętrzone napływającą wodę na okolicznych bagniskach oraz części terenów leśnych, co uchroniło wiele budynków przed zalaniem. Uszczelnienie i wzmocnienie tamy umożliwiło również w późniejszym okresie remont grożącego zawaleniem przepustu drogowego przy ul. Długiej.

LP.	OBSZAR ZALEWOWY	UWAGI
1	DLUGA 27	TEREN POSESJI
2	CHRZANOWSKA	POD WIADUKTEM S-1
3	PLEBISCYTOWA 132	DO ULICY PIASTÓW ŚLĄSKICH
4	KONOPNICKIEJ 69	TARTAK
5	JAWOROWA 16, 24, 24 E, 24 F	ROZLEWISKO
6	ZACISZE 26	TEREN POSESJI
7	OSMAŃCZYKA	DOMKI FIŃSKIE OD STRONY LASU
8	DLUGA 40	PRZY PRZEPLYWIE OKULAROWYM
9	OBREŻNA ZACHODNIA	PO OBU STRONACH JEZDNI NA WYSOKOŚCI WIJAZDU DO HUTY ROZALI
10	PROMENADA	POSESJE 5-7
11	KOŁĄTAJA, KACZA, STRUMIENSKIEGO, KRAKOWSKA	ODCINEK TOROWISKA
12	ŚWIERCZYNY 50	REJON MOSTKU POTOK BOLINKA
13	OBREŻNA PÓLNOCNIA	REJON WIADUKTU KOLEJOWEGO
14	BOLINY 6-16	TEREN OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH
15	BYTOMSKA	WIADUKT KOLEJOWY PRZY KWK MYSŁOWICE-WESOLA
16	SZPAKÓW	NA WYSOKOŚCI WAŁU
17	JAWOROWA 7	TEREN POSESJI

Reasumując należy stwierdzić, że potencjalne skutki wystąpienia sytuacji powodziowych na terenie Mysłowic nie rodzą poważnych konsekwencji w zakresie bezpieczeństwa publicznego. W minimalnym stopniu zagrożone są bezpośrednimi skutkami powodzi tereny mieszkaniowe oraz niewielka liczba ludności. Na terenach tych nie znajdują się również obiekty infrastruktury społecznej (szkoły, placówki służby zdrowia, itp.) z wyjątkiem stadionu przy Promenadzie.

OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA

Do składowych współczesnego systemu ochrony przed powodzią należą:

I. INFORMACJA o zagrożeniu i jego skutkach, obejmująca:

Nowoczesne metody ochrony przed powodzią zakładają, że społeczności lokalne, w tym użytkownicy terenów zalewowych min. mieszkańcy, instytucje, obiekty użyteczności publicznej, zakłady produkcyjne zlokalizowane na terenach zalewowych, mogą i powinny same skutecznie chronić siebie i swój dobytek.

Podstawowym warunkiem świadomego postępowania w wypadku zagrożenia powodziowego jest wiedza mieszkańców, właścicieli firm oraz pracowników samorządów lokalnych o niebezpieczeństwie, znajomość potencjalnych jego skutków oraz metod ochrony przed nim.

Skutki powodzi można znacznie zmniejszyć przez właściwe przygotowanie. Ze strony technicznej są to wymierne działania związane z trwałym zabezpieczeniem mienia poprzez min. zastosowanie specjalnych konstrukcji budynków, materiałów wodoodpornych.

Niezmiernie istotnym i trudnym zadaniem do zrealizowania jest osiągnięcie przez mieszkańców wymaganego poziomu wiedzy na temat zagrożeń oraz podtrzymanie tej wiedzy przez długie okresy bez powodzi.

Użytkownicy terenów zagrożonych powinni być w miarę systematycznie informowani o:

- zasięgu przewidywanej powodzi (np. „wody stuletniej”) i usytuowaniu obiektów na tym terenie, czyli stopniu zagrożenia,
- lokalnym systemie ochrony przed powodzią,

- zasadach działania lokalnego systemu rozpowszechniania ostrzeżeń i systemu reagowania na powódź,
- właściwych sposobach zachowania się w czasie powodzi,
- metodach zabezpieczenia budynków przed powodzią
- metodach likwidacji skutków powodzi.

Jest wiele sposobów prowadzenia akcji informacyjnych oraz osiągnięcie, dzięki temu, możliwie dużej skuteczności, ponieważ najlepsze efekty daje równoczesne stosowanie różnych form edukacyjnych, dostosowanych do poziomu świadomości odbiorcy, jego wieku, wykształcenia, a także rodzaju informacji, jaka ma być przekazana. Działania takie przeprowadza się poprzez:

- informacje na stronie internetowej urzędu;
- przekazanie szkołom informatorów o tym, jak należy się zachować w czasie powodzi;
- współuczestnictwo w ogólnopolskim konkursie plastycznym organizowanym przez KG PSP na tematy związane z ratownictwem;
- okresową prezentację zdjęć, multimediiów ze szkód w infrastrukturze, spowodowanych gwałtownymi opadami deszczu;
- publikacje na stronie Biuletynu Informacji Publicznej i na tablicach ogłoszeń Urzędu.;
- edukację związaną z ochroną przed powodzią w szkołach podstawowych i gimnazjach, organizację szkolenia pracowników na temat ochrony przed powodzią i jej skutkami;
- przeprowadzanie próbnych ewakuacji.

W szerszej, przekraczającej obszar miasta skali, Ośrodek Koordynacyjno - Informacyjny w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Gliwicach prowadzi działalność szkoleniową dla osób związanych z prewencją i walką z powodzią, a także przedstawił szeroką informację związaną z ochroną przeciwpowodziową na stronie internetowej. Udostępnia też gminom informacje na temat zagrożenia powodziowego.

Z kolei w Instytucie Meteorologii i Gospodarki Wodnej, powołane zostało Biuro ds. Współpracy z Samorządami, którego jednym z celów jest rozpropagowanie nietechnicznych metod ochrony przed powodzią, w tym wspieranie lokalnych systemów ostrzeżeń powodziowych.

Instytut organizuje szkolenia i warsztaty dla służb kryzysowych szczebla powiatowego i gminnego. Opracowywał także materiały edukacyjne, poradniki, broszury i ulotki dotyczące

tematyki powodziowej. Część z tych materiałów ma charakter dydaktyczny dla nauczycieli. Mogą one służyć, jako pomoc do prowadzenia w szkole zajęć dotyczących tematyki powodziowej.

II. PREWENCJA

Działania wyprzedzające na terenach zagrożonych powodzią, w efekcie których możliwe jest ograniczenie szkód i strat powodziowych. Są to następujące grupy działań:

- a) ograniczenie rozwoju zagospodarowania terenów zalewowych poprzez działania organizacyjno – prawne (ograniczenie zabudowy, standardy konstrukcyjne obiektów lokalizowanych na tym terenie, określony sposób wykorzystania przyziomu w obiektach, ubezpieczenia powodziowe, itd.),
- b) „uodpornienie” istniejącej zabudowy na terenach zalewowych na oddziaływanie powodzi, najczęściej poprzez wzmocnienie jej konstrukcji,
- c) dobre praktyki stosowane w warunkach rozwoju zabudowy zlewni (związanej zwłaszcza z urbanizacją), których celem jest ograniczenie uszczelnienia gruntu w wyniku tej zabudowy a tym samym zachowanie w maksymalnym stopniu naturalnego potencjału retencyjnego tego terenu,
- d) dobre praktyki w podnoszeniu lesistości i w planowaniu struktury zalesień, które podnoszą retencyjność terenu zagrożonego oraz ograniczają spływ powierzchniowy ze zlewni wyżej położonej, przeciwdziałają zjawiskom osuwania się gruntu.

Działania prewencyjne w zakresie sterowania użytkowaniem terenu ułatwiają także realizację technicznych środków bezpośredniej ochrony poprzez uzasadnione udostępnianie(rezerwację) terenu pod te inwestycje.

Zagrożenie powodziowe zwiększa się znacznie min. poprzez niewłaściwe parametry mostów i przepustów, ograniczające przekrój koryta, co skutkuje nie tylko wylewami, ale także uszkodzeniami konstrukcji samych dróg oraz infrastruktury drogowej.

Wiele szkód spowodowanych jest źle działającą siecią odwadniającą. Rowy są zaniedbane, pozbawione okresowej konserwacji, co w efekcie powoduje zarastanie lub zanieczyszczanie odpadami. Nagminnie jest zasypywanie fragmentów rowów przy budowie przejazdów do pojedynczych posesji lub budowanie przepustów rurowych o zbyt małej średnicy.

Mieszkańcy często nie rozumieją zagrożenia, jakie sami sobie stwarzają blokując przepływ w rowach i kanałach odwadniających. Znaczną poprawę można osiągnąć poprzez lokalne inicjatywy, organizowane pod patronatem samorządu lokalnego, obejmujące inwentaryzację istniejącej sieci rowów i kanałów odwadniających, oczyszczenie ich oraz prawidłową eksploatację.

Jednostki administracji samorządowej powinny posiadać ewidencję rowów znajdujących się na ich terenie. Sytuację znacznie poprawiłyby regularne, coroczne kontrole stanu rowów jak też należycie opracowany harmonogram ich czyszczenia.⁵

Realizując cele wynikające z Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym uruchomiono przy IMGW zespoły robocze, min. Zespół Planistyczny Zlewni Przemszy z przedstawicielami miasta Mysłowice, którzy postulowali:

- remont ubezpieczeń,
- remont obiektów poprzecznych regulacyjnych (progi, stopnie wodne) rzeki Przemszy na odcinku od ujścia rzeki Białej Przemszy w km 24+00 do km 38+500,
- przebudowa wałów w gminie Mysłowice – rzeka Przemsza oraz wprowadzenie działań mających na celu ograniczenie „wypiętrzania się” koryta rzeki Przemszy i osiadania terenu wzdłuż rzeki,
- uwzględnienie problemu „gmin pogórnich” w zakresie powstawania terenów depresyjnych w wyniku prac górniczych i ich wpływu na ryzyko podtopień i zalewań.

Miejski Magazyn Przeciwpowodziowy

Do wyposażenia i prowadzenia magazynów przeciwpowodziowych zobowiązane są samorządy powiatów i gmin. Obowiązek prowadzenia magazynu istnieje na każdym szczeblu samorządu terytorialnego, bez względu na występowanie realnego zagrożenia powodziowego. W zakresie warunków tworzenia oraz wyposażenia magazynów przeciwpowodziowych brak jest jakichkolwiek uregulowań lub wytycznych. Na podstawie

---

⁵ *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom (Dz. U. Nr 67, poz. 582).*

odpowiedniej umowy lub porozumienia możliwe jest powierzenie prowadzenia magazynu komendzie Państwowej Straży Pożarnej na precyzyjnie określonych zasadach.

Realizując zadania wynikające z art. 7 ust. 1 pkt 14 oraz art.9 ust .1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Prezydent Miasta Mysłowice zawarł, odnawiane co roku porozumienie z Komendantem Miejskim Państwowej Straży Pożarnej w Mysłowicach, powierzając mu realizację zadania własnego gminy jakim jest wyposażenie i utrzymanie miejskiego magazynu przeciwpowodziowego. Taki sposób realizacji zadania własnego gminy był podyktowany tym, iż zasoby magazynu przeciwpowodziowego powinny służyć siłom ratowniczym podejmującym bezpośrednie działania interwencyjne w wypadku powodzi. W warunkach gminy Mysłowice, oznacza to zarówno zasoby Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej KM PSP jak i siły jednostek ochotniczych straży pożarnych z Janowa, Kosztów i Dzieńkowic, które jako należące do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, są dysponowane przez Stanowisko Kierowania Komendanta Miejskiego PSP w Mysłowicach.⁶

W Miejskim Magazynie Przeciwpowodziowych zlokalizowanym w Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Mysłowicach znajduje się następujący sprzęt:

Lp.	Rodzaj sprzętu	Ilość
1.	Pompy zanurzeniowe elektryczne	3 szt.
2.	Pompy szlamowe spalinowe	2 szt.
3.	Wodery	14 szt.
4.	Płaszcz przeciwdeszczowe	35 szt.
5.	Przyczepa jednoosiowa	1 szt.
6.	Przyczepa dwuosiowa	1 szt.
7.	Agregaty prądotwórcze	2 szt.
8.	Worki do piasku	13000 szt.

⁶ Skan porozumienia z KM PSP w Mysłowicach stanowi załącznik nr 1.

Lp.	Rodzaj sprzętu	Ilość
9.	Osuszacze powietrza	4 szt.
10.	Plandeka ochronna	20 szt.
11.	Śpiwory	100 szt.
12.	Pilarka do drewna	3 szt.
13.	Folia budowlana	8 rolek
14.	Grzejniki olejowe	3 szt.
15.	Piec katalityczny	1 szt.
16.	Wentylator	1 szt.
17.	Szperacz halogenowy	3 szt.
18.	Szperacz akumulatorowy	3 szt.
19.	Ładowarki do piasku	3 szt.
20.	Młot pneumatyczny	1 szt.
21.	Siekiera	4 szt.
22.	Smok ssawny prosty 110	2 szt.
23.	Folia do obwałowań	10 szt.

III. BEZPOŚREDNIA OCHRONA, obejmująca działania ograniczające wielkość powodzi.

Zaliczają się do niej następujące grupy środków ochrony:

- a) środki techniczne, takie jak: sterowana retencja zbiornikowa, mała retencja oraz retencyjne przysposobienie dorzecza rekompensujące zabudowę i rozwój infrastruktury, poldery powodziowe,
- b) środki nietechniczne, czyli powiększenie naturalnej retencji połączone z ochroną ekosystemów.

Uwzględniając katalog zagrożeń, utrzymanie rowów komunalnych, jest prowadzone przez Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta systematycznie w ramach posiadanych środków finansowych i ma na celu uzyskanie efektu przeciwpowodziowego w postaci:

- utrzymania odpowiedniego światła w korycie rowu poprzez wykoszenie porastającej dno, skarpy i koronę rowu roślinności,
- utrzymanie odpowiedniej szybkości spływu wód prowadzonych przez rowy poprzez usunięcie namulów, zatorów przepustów oraz zalegających śmieci z koryta rowu.

Zbyt mała prędkość przepływu wody przy dużej ilości opadów powoduje nadmierne podnoszenie lustra wody, co w efekcie może doprowadzić do wystąpienia płynącej wody poza jej koryto.

W zależności od potrzeb organizowane są także przeglądy cieków na terenie Miasta Mysłowice przez przedstawicieli:

- Wydziału Ochrony Środowiska UM w Mysłowicach,
- Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach.

Podczas oględzin, kontrolowany jest stan cieków: potok Ławecki, potok Brzęczkowicki, Bolina Południowa II, Bolina.

Celem przeglądu jest monitorowanie stanu cieków, szczególnie po okresie zimowym oraz określenie niezbędnego zakresu prac do wykonania przez administratora rzek.

PLANOWANIE

Dokumentem określającym sposób postępowania na wypadek pojawienia się w mieście Mysłowice zagrożenia powodziowego jest Plan Operacyjny Ochrony Przed Powodzią, będący częścią składową Planu Zarządzania Kryzysowego Miasta Mysłowice. Plan został zaktualizowany w 2014 roku oraz przedstawiony do zatwierdzenia przez pełnomocnika Wojewody Śląskiego w Katowicach. Dokument ten określa:

- Charakterystykę obszaru uwzględniającą zagrożenie powodzią,
- wykaz urządzeń i obiektów ochrony przeciwpowodziowej znajdujących się na terenie miasta Mysłowice,
- wykaz obszarów, urządzeń, instalacji i obiektów zagrożonych powodzią,
- wykaz i wyposażenie magazynu przeciwpowodziowego,

- procedury postępowania osób, służb, inspekcji i straży w razie wystąpienia zagrożenia powodziowego,
- rozwiązania w zakresie ewakuacji ludności, zwierząt i mienia,
- sposoby ostrzegania i informowania właścicieli i użytkowników tych urządzeń, instalacji i obiektów (SWO),
- szczegółowe procedury postępowania właścicieli i użytkowników urządzeń, instalacji i obiektów obejmujące swym zakresem m.in. kwestie kontroli stanu technicznego, bieżącą obsługę, informowanie o awariach i zagrożeniach.

Dodatkowe procedury zawarte zostały także w Planie Zarządzania Kryzysowego, które określają:

- organizację sił i środków ratowniczych miasta niezbędnych do likwidacji zagrożenia powodziowego w tym alarmowanie członków Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego,
- sposoby alarmowania ludności,
- inne zagrożenia związane z klęską powodziową, np. wzrost przestępczości kryminalnej przeciwko mieniu,
- sposób oraz zakres ewakuacji z terenów zagrożonych.

Realizując zawarte w tych dokumentach procedury Prezydent Miasta Mysłowice może koordynować działania służb miejskich w ramach Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, w którego skład wchodzi przedstawiciele inspekcji i straży, jak też precyzować żądania, o których mowa w art. 14 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej i art. 11 ustawy o Policji.

W ramach wsparcia Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na poziomie miasta Mysłowice jest tworzony zbiór umów ze spółkami komunalnymi oraz przedsiębiorcami, którzy w ramach wspomagania KSRG będą wykonywać działania przeciwpowodziowe wraz z jednostkami ochrony przeciwpożarowej. Na pokrycie kosztów tych działań będą przeznaczone środki z rezerwy celowej na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego na rok 2015.

IV. REAGOWANIE NA POWÓDŹ, czyli działania prowadzone w trakcie powodzi dla ochrony życia i zdrowia ludzi, ograniczenia szkód i strat powodziowych.

Całość koordynacji działań na wypadek powodzi przejęło Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Wydziale Bezpieczeństwa Publicznego i Reagowania Kryzysowego UM Mysłowice zlokalizowane w siedzibie Komendanta Miejskiego PSP oraz równorzędnie Stanowisko Kierowania KM PSP w Mysłowicach.

Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowe (MCZK) to centrum dyspozycyjno - alarmowe lokalnych służb ratowniczych do przyjmowania zgłoszeń o nagłych wypadkach, sytuacjach kryzysowych lub innych zagrożeniach oraz dysponuje odpowiednimi służbami oraz osobami funkcyjnymi. Jest punktem zapewniającym organowi wykonawczemu miasta informację o zaistniałej sytuacji, pomocnym w podejmowaniu decyzji operacyjnych oraz kierowaniu działaniami ratowniczo - gaśniczymi.

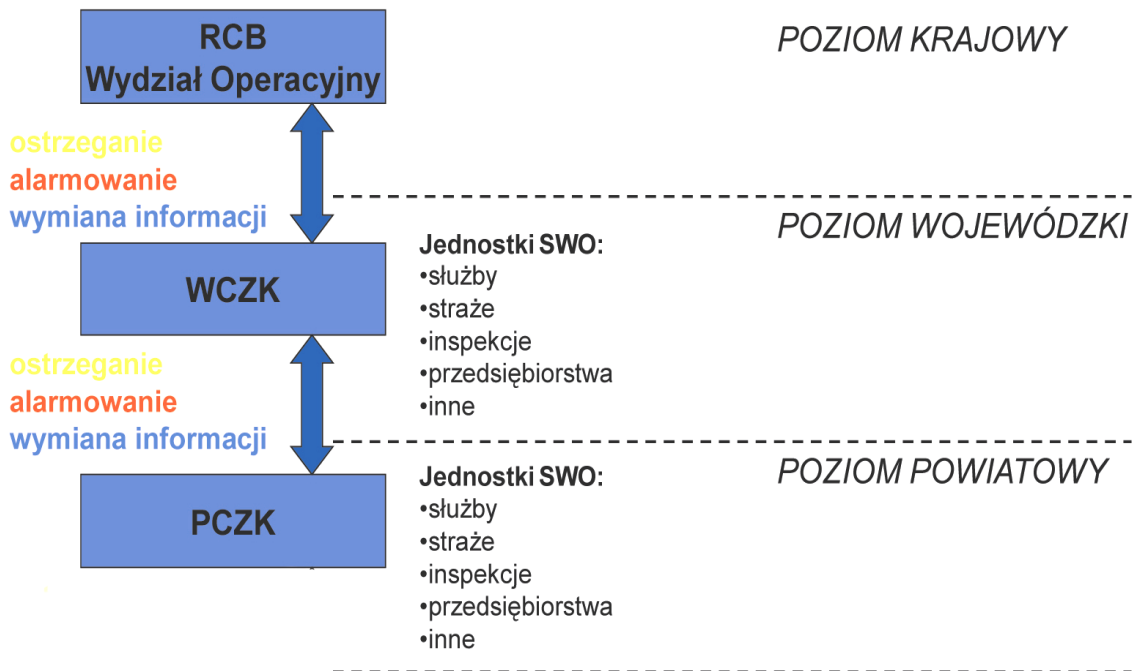
Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego nadzoruje działanie nad prawidłowym funkcjonowaniem Systemu Wykrywania i Alarmowania Ludności oraz Systemu Wczesnego Ostrzegania na terenie miasta.

W celu sprostania wymogom bieżącego reagowania na zagrożenia oraz zapewnienia ciągłości przepływu informacji MCZK pełni dyżur całodobowo.

W szczególnych przypadkach na polecenie Prezydenta Miasta Mysłowice obsada dyżuru może zostać wzmocniona.

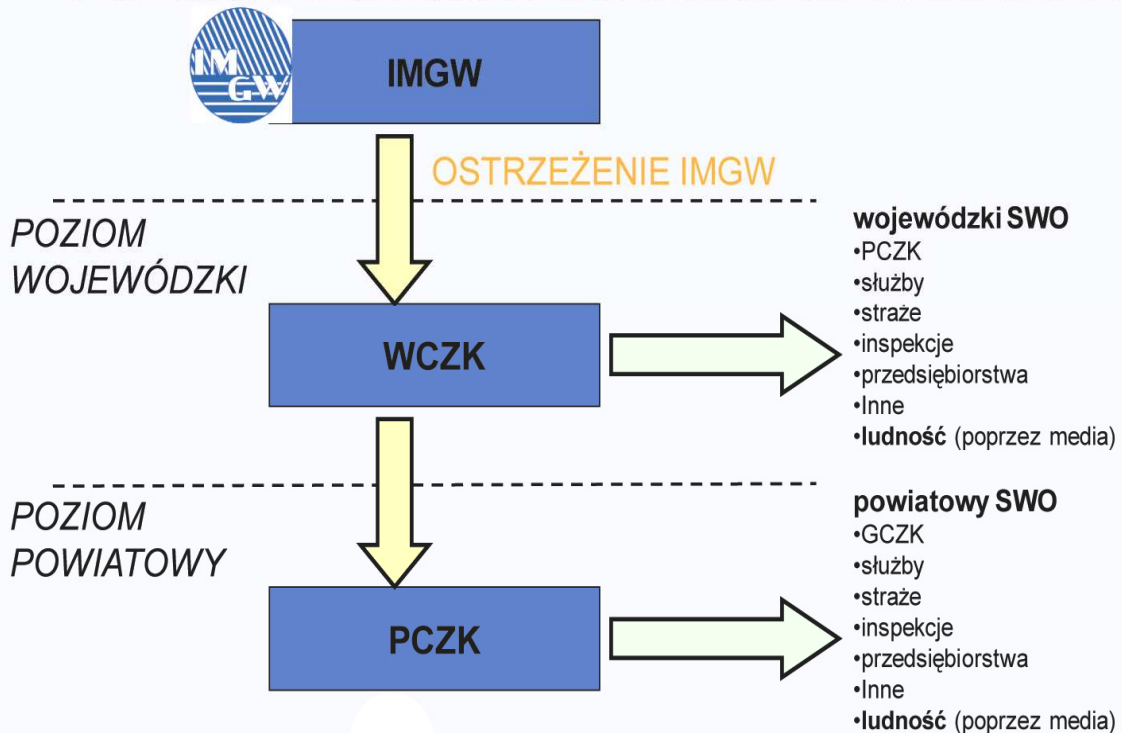
Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego współpracuje z podmiotami realizującymi zadania z zakresu monitoringu środowiska, czuwa nad prawidłowym funkcjonowaniem życia mieszkańców miasta, jak również podejmuje działania przeciwdziałające i minimalizujące skutki awarii, katastrof, klęsk żywiołowych oraz innych nieprzewidzianych i niebezpiecznych sytuacji. W przypadku nadzwyczajnych zagrożeń ludzi i środowiska MCZK pełni rolę ośrodka bazowo - dyspozycyjnego Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego i Reagowania Kryzysowego, Straży Miejskiej, miejskich służb branżowych i komunalnych przygotowanych do natychmiastowego działania w sytuacjach kryzysowych. W przypadku prowadzenia akcji ratowniczej, poszukiwawczej, humanitarnej bądź innej przez odpowiednie siły. Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego koordynuje prace pomocniczo – logistyczne i współdziałanie między podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze.

SYSTEM PRZEPŁYWU INFORMACJI NA POTRZEBY ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

FUNKCJONOWANIE SWO

PRZYKŁAD OSTRZEGANIA O ZAGROŻENIU METEOROLOGICZNYM

SCHEMAT AKCJI PRZECIWPOWODZIOWEJ

**Komunikat IMGW,
informacja WCZK, własne rozpoznanie, ostrzeżenie
z sąsiedniej gminy,
informacje od mieszkańców**

- ✓ Sprawdzenie łączności;
- ✓ Ustalenie zasad monitorowania (SM, OSP);
- ✓ Przekazanie informacji do służb;
- ✓ Sprawdzenie procedur alarmowania i powiadamiania;
- ✓ Meldowanie doraźne.

POGOTOWIE PRZECIWPOWODZIOWE

wprowadzone Zarządzeniem
Prezydenta Miasta

- ✓ Sprawdzenie łączności do służb, WCZK;
- ✓ Obsady dyżurnej służb, obsługi pompowni, oczyszczalni;
- ✓ Stanu wałów i innych urządzeń przeciwpowodziowych (zastawki, mnichy);
- ✓ Magazynów;
- ✓ Dostępności ludzi, sprzętu, materiałów;
- ✓ Uruchomienie obserwatorów (SM, OSP);
- ✓ meldowane o sytuacji (systematyczne).

ALARM PRZECIWPOWODZIOWY

wprowadzony Zarządzeniem
Prezydenta Miasta

- ✓ Stały 24 godzinny dyżur we wszystkich służbach;
- ✓ Alarmowanie MZZK;
- ✓ Stały monitoring zagrożeń, bieżąca kontrola w newralgicznych miejscach i służbach (grupa kontrolna prezydenta).

Następnie/
lub

POWÓDŹ

- ✓ Ewakuacja zarządzana przez PREZYDENTA MIASTA najbardziej wrażliwych osób (chorzy, dzieci, kobiety w ciąży);
- ✓ Ewakuacja zarządzana przez PREZYDENTA MIASTA mienia i zwierząt (tuczarnie, kurniki, samochody, dobra kultury, archiwa, magazyny);
- ✓ Zamknięcie niebezpiecznych obiektów (garaże podziemne, parkingi, tunele, centra handlowe, szkoły);
- ✓ Obrona wałów, przepustów, mostów, stacji energetycznych, ujęć wody;
- ✓ Dostarczanie wody, żywności, odzieży, opału, środków czystości;
- ✓ Pomoc w wynoszeniu sprzętów i dobytku.

V. ODBUDOWA PO POWODZI, czyli działania przywracające w możliwie najkrótszym czasie stan normalny, nieobarczony skutkami powodzi.

W przypadku wystąpienia na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego zdarzeń o charakterze klęski żywiołowej organ jednostki samorządu terytorialnego niezwłocznie powiadamia właściwe terytorialnie wojewódzkie centrum zarządzania kryzysowego oraz powołuje komisję ds. ustalania szkód i szacowania strat powstałych wskutek klęski żywiołowej.

Komisja ta powinna sporządzić protokół zawierający następujące informacje:

1. Datę i miejsce oraz numer sporządzonego protokołu;
2. Skład komisji;
3. Datę i miejsce wystąpienia oraz charakter klęski żywiołowej (powódź, huragan, gradobicie, osuwisko itp.);
4. Wyliczenie szkód powstałych w mieniu komunalnym wraz z podaniem:
  - ✓ urzędowej nazwy miejscowości, na terenie której położony jest zniszczony obiekt,
  - ✓ charakterystyki obiektu,
  - ✓ charakteru oraz wielkość szkód,
  - ✓ wysokości strat na danym obiekcie.

Wysokość strat powinna być ustalona na podstawie odpowiednich wytycznych.⁷ Każdy obiekt zniszczony przez klęskę żywiołową i umieszczony w protokole szkód powinien zostać ujęty i opisany odrębnie.

Jednostka samorządu terytorialnego powinna sporządzić plan usuwania skutków klęsk żywiołowych (harmonogram likwidacji szkód), zawierający wykaz zadań podlegających odbudowie lub remontowi po wystąpieniu klęski żywiołowej z określeniem hierarchii ich ważności oraz bilans potrzeb finansowych w zakresie ich likwidacji.

Po sporządzeniu protokołu strat przez właściwą komisję organ samorządu terytorialnego występuje do właściwego terytorialnie wojewody z prośbą o dokonanie weryfikacji strat oszacowanych przez komisję działającą na szczeblu samorządowym.

---

⁷ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz. U. Nr 130, poz. 1389).

Z prac komisji wojewódzkiej sporządzany jest protokół weryfikacyjny strat, zaś jego treść powinna zawierać wszystkie dane przedstawione powyżej, wymagane w przypadku protokołów sporządzanych przez komisje jednostek samorządów terytorialnych.

Po zebraniu informacji o stratach spowodowanych przez klęskę żywiołową ze wszystkich jednostek samorządu terytorialnego właściwy terytorialnie wojewoda przekazuje do ministra właściwego do spraw administracji wykaz jednostek samorządu terytorialnego dotkniętych klęską żywiołową, podając wysokość strat powstałych w wyniku działania żywiołu oraz wielkość planowanych dochodów własnych jednostki na rok bezpośrednio poprzedzający rok wystąpienia klęski żywiołowej. W wykazie powinny zostać umieszczone te jednostki samorządowe, w których straty wywołane klęską żywiołową są nie mniejsze niż 5% planowanych dochodów własnych jednostki na rok bezpośrednio poprzedzający rok wystąpienia klęski żywiołowej

Zgodnie z prawem dofinansowanie odbudowy lub remontów obiektów zniszczonych przez klęski żywiołowe oraz jego rozliczenia możliwe są wtedy, gdy wysokość udziału własnego jednostki samorządu terytorialnego jest możliwa do zabezpieczenia w wysokości nie mniejsza niż 20%. Jednostki te muszą wyszczególnić zadania planowane do odbudowy lub remontu, uwzględniając hierarchię potrzeb, zaczynając od najpilniejszej i najbardziej istotnej. Nazwa oraz lokalizacja zadania powinna odpowiadać danym zawartym w protokołach szkód.

Jeżeli wartość zadania określona wg kosztorysu inwestorskiego jest mniejsza od kwoty czterdzieści tysięcy zł lub wartość wnioskowanej dotacji jest mniejsza od kwoty trzydzieści dwa tysiące zł, zgłoszenie potrzeb nie podlega rozpatrzeniu.

Nadmienić należy, że miasto Mysłowice w zakresie ubezpieczenia mienia ujęło zapisy dotyczące powodzi. Taką samą ochroną objęto również mienie MZGK.

ZAŁĄCZNIK nr 1b do Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia umowy ubezpieczeniowej:

- Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia zawierający warunki obligatoryjne oraz klauzule dodatkowe i inne postanowienia szczególne fakultatywne dla ubezpieczenia majątku i odpowiedzialności cywilnej Gminy Miasto Mysłowice, dotyczący części I zamówienia.

I. Ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych.

Wymagany zakres ubezpieczenia obejmujący następujące ryzyka łącznie:

(...)

PO – powódź – rozumiana jako zalanie terenów w następstwie:

- 1) podniesienia się wody w korytach wód płynących bądź stojących,**
- 2) spływu wód po zboczach i stokach**

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje także szkody w ubezpieczonym mieniu spowodowane przenoszeniem przedmiotów przez wody powodziowe.

Limit dla ryzyka powodzi wynosi 4 000 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia.

Zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmuje również podtopienie mienia spowodowane w wyniku deszczu nawalnego, topnienia mas śniegu lub lodu, spływu wód po zboczach lub stokach, podniesienia się poziomu wód gruntowych oraz wystąpienia powodzi w sąsiednim otoczeniu (w tym podniesienie się poziomu wody w wyniku powodzi), z limitem odpowiedzialności 1 000 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w każdym okresie ubezpieczenia.

(...)

Wykaz dokumentów, umów i porozumień sporządzonych w WBPiRK dotyczących ochrony przeciwpowodziowej oraz wspierania działań ratowniczych na terenie miasta Mysłowice:

1. Dokumentacja planowanych działań zapewnienia funkcjonowania publicznych urządzeń zaopatrzenia w wodę w warunkach specjalnych dla miasta Mysłowice;
2. Porozumienie nr BP.032.1.2015.JR z KM PSP w sprawie Miejskiego Magazynu Przeciwpowodziowego;
3. Umowa o nieodpłatnym zatrudnieniu skazanych przy przeciwdziałaniu zagrożeniu powodziowemu miasta Mysłowice;
4. Umowa BP.032.5.2015.JR o wspomaganiu działań ratowniczych na terenie miasta Mysłowice z Panią Barbarą Pazera;
5. Umowa BP.032.6.2015.JR o wspomaganiu działań ratowniczych na terenie miasta Mysłowice z Panią Haliną Sikorą;
6. Umowa BP.032.2.2015.JR o wspomaganiu działań ratowniczych na terenie miasta Mysłowice z MPWiK Sp. z o.o.;
7. Umowa BP.032.3.2015.JR o wspomaganiu działań ratowniczych na terenie miasta Mysłowice z ZOM Sp. z o.o.;
8. Umowa BP.BP.032.4.2015.JR o wspomaganiu działań ratowniczych na terenie miasta Mysłowice z Transgór S.A.;
9. Pismo Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Stare Miasto i Piasek Południowy” w Mysłowicach.
10. Wzór protokołu szkód;
11. Wniosek o dotację na dofinansowanie zadania;
12. Wzór umowy dotacyjnej;
13. Wzór zarządzenia o wprowadzeniu alarmu oraz pogotowia przeciwpowodziowego;
14. Wzór Zarządzenia o powołaniu Komisji ds. szacowania szkód.